

AGDER
fylkeskommune

UiA Universitetet
i Agder

**Vi jobber sammen
mot fremtidens skole**

Hva kjennetegner en god leser og en god leselærer?

Mål

- Forstå hva lesing innebærer av ferdigheter
- Forstå hva som kjennetegner en god leser
- Forstår hva de dyktige leselærerne gjør
- Alle faglærere skal forstå at de er leseeksperter i sine fag

Teoretisk grunnlag

- Baserer seg på Ingeborg Berge sin artikkel «Å lese er meir enn å avkode og forstå» (Berge, I. <https://sprakloyper.uis.no/fagovergripende-lesing-og-skriving/kva-er-lesing/god-leseopplaering/fagtekst-lese-er-meir-enn-avkode-og-forsta>)

Ressurser og spørsmål hentet fra Språkløyper – god leseopplæring: økt 1: Kva er lesing

(<https://sprakloyper.uis.no/ungdomstrinn/fagovergripende-lesing-og-skriving/god-leseopplaering>)

Gruppediskusjon

Hva kjennetegner en god leser i ditt fag?

Hva er lesing?

- Tradisjonell forståelse: Avkoding og forståelse av innhold
- Utvidet forståelse: bruke, reflektere over og engasjere seg i skrevne tekster
- En aktivitet som skal foregå i alle fag.
- 3 nivåer av tekstforståelse

3 ulike nivåer av lesferdigheter

Eksempel fra matematikk

- $x^2 + 10x - 24 = 0$
- Nivå 1: Forstå hvordan de skal lese tall, symboler og bokstaver.
- Nivå 2: Forstå hva denne oppgaven ber deg om. At det er en andregradslikning. At det finnes formler og oppskrifter som kan hjelpe deg å løse oppgaven.
- Nivå 3: Forstå at 1) det er en matteoppgave på skolen som ber deg om å løse oppgaven på en bestemt måte 2) at denne typen oppgave kan anvendes i andre kontekster.

Film: Hva kjennetegner en god leser

- <https://sprakloyper.uis.no/fagovergripende-lesing-og-skriving/kva-er-lesing/god-leseopplaering/fagfilm-kjennetegn-pa-ein-god-lesar>
- **Diskusjon: Kom det frem momenter du ikke har tenkt over tidligere?**

Film: Kjennetrek ved god leseopplæring

- <https://sprakloyper.uis.no/ungdomstrinn/fagovergripende-lesing-og-skriving/god-leseopplaering/fagfilm-fellestrekk-ved-leseopplaeringa-til-dyktige-laerarer>

5 bud for god leseopplæring

1. Du må alltid forberede elevene på å lese teksten: forkunnskaper, begreper og skape nysgjerrighet/relevans

2. Du må alltid målrette elevenes lesing (leseoppdrag)

3. Du må alltid modellere eventuelle nye lesestrategier

4. Du må få elevene til å velge lesestrategi selv, ut fra hva som er formålet med lesingen

5. Du må gi elevene mulighet til å reflektere over egen læringsprosess

Modellen tar utgangspunkt i:

Brevik, Lisbeth M., Tengberg, Michael og Ekström, Linda. (2019). Lesestrategier – en kunnskapsoversikt. *Bedre skole*. 31(1). 62-69. [https://www.uv.uio.no/ils/personer/vit/lisbbr/2019-brevik-tengberg---ekstrom-\(2019\)-bs-0119.pdf](https://www.uv.uio.no/ils/personer/vit/lisbbr/2019-brevik-tengberg---ekstrom-(2019)-bs-0119.pdf)

Berge, Ingeborg Margrete. (2022, 23. mai). Lesestrategiar – middel, ikkje mål. *Språkløyper*. <https://sprakloyper.uis.no/fagovergripende-lesing-og-skriving/utvikla-strategiske-lesarar/god-leseopplaering/fagtekst-lesestrategiar-middel-ikkje-mal>

Refleksjon rundt egen leseopplæring

- 1) Hva gjør du allerede i egen praksis?
- 2) Ser du spesielt ett område du kan utvikle deg videre som leselærer?

Oppgave til neste gang

- Velg ut ett fag du underviser i. Velg ut 2–3 elever du tenker har ulik lesekompetanse og som er representative for klassen. Gi dem en ukjent tekst og én åpen oppgave hvor du sier at de skal lese og få oversikt over innholdet i teksten. Observer (og samtal gjerne med) elevene. Hva gjør de før/under/etter lesinga?
- Del inn i grupper og la elevene reflektere litt rundt hva leseoppdrag har å si for lesingen. Be dem fortelle gruppa hva de tenker ligger i det å få oversikt over teksten, og hvordan de går frem for å få denne oversikten

AGDER
fylkeskommune

UiA Universitetet
i Agder

**Vi jobber sammen
mot fremtidens skole**
